

El mas Torreportes, també anomenat can Noguera i can Parrallí, amb una cronologia que va del segle X al XVIII, està situat a migdia de la muntanya de les Corts, vora l'antic curs del Ter i queda resguardat de la seva visió des de la mar. El conjunt consta d'una masia amb jaces, fortificada amb torre cilíndrica adjacent, de dotze metres d'alçada amb basament atalussat i reblert de terra, construïda a ponent del mas. La torre es construí amb mur de pedra calcària amb argamassa i mènsules perimetrals que aguantaven la corsera, ara desapareguda. Té set finestres: tres de petites dimensions, situades al segon pis i obertes a nord, sud-est, est i sud-oest, una al primer pis, oberta a sud-est i dues de grosses: la del segon pis mira a ponent i la del primer pis a migdia. Aquesta última és adovellada amb pedra sorrenca, a diferència de les altres que són de pedra calcària. A la llinda té una decoració amb estrella de vuit puntes fent sortir un arc de mig punt i al costat una inscripció que sembla indicar la data de construcció de la torre: 11 d'octubre de 1705, ot 11 M. a dalt i 1705, amb una creu entre el 7 i el 0 a baix. Diverses espitlleres envolten la torre. De la banda de llevant, una porta adovellada a l'alçada del primer pis, comunicava directament amb la casa mitjançant un pont cobert sobre mènsules que aguantaven la fusta. La primera estança de la torre està coberta amb volta esfèrica, una obertura o trapa dona al pis de dalt per on s'hi accedia mitjançant escala de gat. Un cop al replà, uns esglaons de pedra connecten amb el pis superior cobert també amb volta esfèrica de pedra vista, on està situada la finestra insculpida. Just quan acaben els esglaons, una altra trapa accedeix al segon pis per una escala de mà i finalitza al terrat coronat amb corsera i sense merlets.

La masia, amb la coberta molt modificada, té un cos central constituït per dues voltes de pedruscall, una de les quals conté el portal adovellat i l'escala. L'edifici, de principi del segle XVIII, es va bastir a partir d'una antiga construcció militar del segle X amb forma de L, de carreus mitjans disposats de manera regular. En el mur de ponent hi ha una sagetera articulada de pedra, on hi manca la pedra rodona articulada. Segurament, aquest edifici alt-medieval va donar lloc al topònim Torreportes, ja que tenia la funció de guarda (porta) del camí o estrada romana d'Empúries. El nom de les Corts és més antic i prové de que era un camí principal de carros i cavalleries romanes (cohortes). Aquest camí travessava el curs antic del riu Ter mitjançant un gual empedrat, al costat del qual es va edificar l'església de Sant Vicenç de les Corts i el Molí. Davant de la façana de migdia de la casa es disposen les jaces tot formant un carreró en pendent que acaba a la torre. Entre la casa i les jaces de davant hi ha una volta amb eixida a sobre, a la qual s'accedeix per la sala principal del pis. A la banda de llevant hi ha un pati i un antic colomar amb fileres de fornícules en el mur de pedra. A l'angle sud-oest del pati hi ha el pou, amb una cúrria que donava a la cuina.

Els mas Torreportes i el mas Feliu de les Corts amb les seves imponents torres de defensa de planta circular.

Foto: Joan Lassús. AHE.